

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónap 1 „ 20

Az olasz háboru

Hivatalos formában ugyan még nem érkezett meg Olaszország hadüzenete a monarchiának és Németországnak, de oktalanság lenne, ha optimista szemüvegen át úgy akarnók megítélni az Olaszországban lejátszódott eseményeket, mintha a békés meg-egyezés reményei még nem foszlottak volna szét egészen. Azok után, amik az olasz kamarában történtek, nem szabad többé a közvéleménynek strucc módjára homokba dugni a fejét s lesni az olasz békegalambot, amely ma szárnyaszegetten hullott alá a világháboru forgatagába.

Olaszország már döntött s elhatározása egy pillanatra sem lehet többé kétséges. Az olasz kormány még május negyedikén fölmondta a monarchiának a szövetségi szerződést s ehhez ragaszkodik ma is, miután teljes cselekvési szabadságára a föléledt nemzeti aspirációk alapján szüksége van. Körülbelül ez a lényege Salandra olasz miniszterelnök kamarai kormánynyilatkozatának, a mellyel megindokolta azt a rendkívüli törvényjavaslatot, amiben a háboru esetére szóló kivételes fölhatalmazások szerepelnek. De mondott az olasz kormány feje még ennél többet is: aki olvasni tud, kiolvashatja nyilatkozatából, hogy Olaszország már csatlakozott is az antánthoz, mert ebben az új szövetségben látja biztosított-nak jövőjét.

A kamara és a szenátus félremagyarázhatatlanul háborus külsőségek között tapsolt Salandrának s nyomta rá az ugynevezett parlamentáris pecsétjét arra a döntésre, amely a gyökeres szakítást jelenti a több évtizedes olasz politikával s Olaszország jövőjét hozzákötő ahhoz a székérhez, a melyen az antánt indult el világhódító útjára.

Mától kezdve tehát Olaszország — tegnap még „hü szövetségesünk“ — ép olyan ellenségünk, mint a többi briganti, a mely vad dühvel tört népek nyugalma s lángba borította egész Európát. Kissé furcsán hangzik ez így a fülnek, de most már hozzá kell szokni, mint a többihez, ami a világháboru tiz hónapja alatt annyi megpróbáltatást zúdított a nemzet fejére.

Holnap-holnapután valószínűleg kitör az olasz háboru is. Bizunk benne, hogy az új megpróbáltatások új életerőt öntenek a lelkekbe s a megedezett karokat sziklakeményiségüvé formálják. Az igazság öklének kétszeres erővel kell lesújtania Olaszországra, mert ez a nép évtizedeken át barátságunk

és szövetségi hűségünk gazdag és bő forrásaiból élt.

Az olasz háboru küszöbén ren-

díthetetlenül biznunk kell továbbra is az igazság erejében s a becsület harcának végső diadalában.

Az oroszok újabb vereségei

A szövetséges csapatok tovább nyomulnak az ellenség után

Újabb huszezer orosz fogoly

Budapest, május 21.

A déli órákban Budapesten ismeretes lett, hogy a május 16-ika óta lefolyt harcokban, orosz foglyaik száma ismét huszezerrel szaporodott, és most már közel kétszázézerre rug.

Legújabb értesülésünk szerint az egész fronton nehéz harcokban utasítjuk vissza az összes orosz támadásokat és tért nyerünk.

Körülzárták csapataink Przemyslt

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az egyesült német és osztrák-magyar haderő ez órában már anynyira körülvette Przemyslt, hogy a vár körzetének esupán Lemberg felé levő keleti része van nyitva. Észak felől a Jaroslauba bevonuli csapatok zárják el, nyugat felől a Dynov és Sanok irányából felnyomult sereg, délfelől pedig a Dobromil—Chyrov—Sambor vonalról felfelé törő haderőnk veszi körül é vár vidékét. Az oroszok a rendelkezésükre állott két hónap alatt, miután a felrobbantott erődöknek semmi hasznát sem vehették, tábori erődítményekkel erősítették meg Przemyslt, kihasználva annak kitünő védelmet nyújtó fekvését.

Hogy a várat tartani akarják, arra sok egyéb jel mellett az is mutat, hogy az utóbbi napokban minden zsidót eltávolítottak belőle, mint rájuk nézve megbízhatatlan elemet. Most derül ki, hogy az oroszok, mialatt körülzárva tartották a várat, a kiéhezettetés hosszú idejét arra használták fel, hogy állásaikat nemcsak a vár felé, hanem kifelé is kiépítsék. A gyűrűnek tehát, amely annak idején Przemyslt körülvette, nemcsak belső tere, hanem külső széle is várszerűen van megerősítve beto-

rozott árkokkal, torlaszokkal, drótszövényekkel és vermekkel. Ez a belső védelmi gyűrű nagyobb távolságban veszi most körül Przemyslt.

A vár alatt német ezredek, osztrák csapatok és magyar honvédek állanak.

A két hónappal ezelőtt még alig remélt pillanat, amelyben a mi ágyunk szőlalnak meg az orosz Przemysl ellen, már elkövetkezett. Seregeink arra vannak elkészülve, hogy az oroszok nagy erővel makaesul fogják védeni a várat.

300 000 embert vesztek az oroszok egy hónap alatt

Eperjéről jelentik: Beavatott forrásból azt az információt kaptam, hogy nyugat-galiciai offenzívánk megindulásának napjától az oroszok halottakban, sebesültekben és foglyokban több mint 300.000 embert vesztek. Ez a személyiség annak a véleménynek is kifejezést adott előttem, hogy az oroszok számba vehető offenzív képességüket legalább két hónapra elvesztették, mert a horribilis emberveszteségek nemcsak tulajdójukat fokozták le, hanem a meglévő erők kimerültsége, legfőképpen pedig a hadianyagban az elszakmányolás és elpusztulás által beállott óriási hiány megbénítja cselekvési képességüket.

Nyugalom Csernovic körül

Berlin, május 21.

A „Berliner Tageblatt“ csernovici tudósítója jelenti május 17-éről: Rövid ideig tartó ágyuzás után a mai nap nyugalomban telt el Csernovic körül. A város helyzetéről egy nagyragu katonai személyiség a következő kijelentést tette előttem:

— Az ellenség új inváziója ki-zárt dolog, minden ezzel ellenkező állítás hamis. Semmi valószínűsége sincs annak a lehetőségnek, hogy katonai okokból ki kell majd üríteni Csernovicot. A Hlinica—Vaskuc-területen tovább folyik a harc, amelynek eredménye Csernoviera nézve nagyon fontos.

Przemyslnél támadásba mentünk át

Berlin, május 21.

A nagy főhadiszállás jelenti: Przemysltől északra a Sanon átkelt csapatainkat tegnap délután az oroszok kétségbeesett rohamokkal újból támadták az ellen-séget mindenütt igen jelentékeny veszteségeivel visszavetettük. Ma reggel egyik szárnyon támadásba mentünk át. Rohammal bevettük az ellenség állásait, amely futva menekült.

Angol jelentés a jaroslau-przemisly harcokról

Kopenhagen, május 21.

A Times pétervári tudósítója táviratozza: Lezajsk és Jaroslau környékén új nagy csata kezdődött. Erős ellenséges csapatösszevonások észlelhetők a Przemysl körül álló orosz csapatok ellen.

Az oroszok üldözése automobilon

Homonna, május 21.

Szanok és Liszko elfoglalása után az oroszok üldözését az osztrák-magyar és német csapatok automobilon folytatták, úgy hogy egészen Przemyslig nem tudott komolyabb ellentállást kifejteni a vert orosz sereg. Erről az üldözésről izgalmas leírást mond el egy német kapitány.

Szanok bevétele után az éjszaka leple alatt az orosz csapatok eltűntek a látóhatárról. A cél az volt, hogy nem szabad nekik időt engednünk a gyülekezésre, hanem szétforgácsolt oszlopaikat menekülésük közben meg kell támadnunk. Ekkor kezdődött az automobilon való üldözés, amely a vert orosz csapatokat mindenütt meglepetésszerűen érte. Aránylag igen rövid idő alatt a Rzeszov—Szanok—Liszko-vonalon több mint ötszáz teherautó rohant előre az egyes országutakon, minden autón száz katona s félóra gyors iramlás után a célt elérve, ismét új

csapatokért futottak vissza. Ismét más autók ágyukat, gépfegyvereket, municiót szállítottak, vagy nagyszámú katonaságot vittek arra a pontra, ahol erősebb orosz oszlopok próbálták a küzdelmet fölvenni. Az ilyképp utolért orosz csapatok minden oldalról ágyutüzbe, géppuskatüzbe kerültek, majd folyton-folyvást tartó gyalogsági rohamoknak voltak kitéve anélkül, hogy védekezésre csak gondolhattak volna is. Nagy részük besoroztatott abba a félkaréjba, amelyet a Szan folyó Przemyslől Szanokig alkot. A Szan folyón, Zmigrod és Dubjecko tájékán lovasság kelt át, köztük azok a magyar huszárok, akik Sárosban és a Tapoly északi völgyei és az Ondava folyása környékén kergették a menekülő oroszokat. Folytonos üldöztetés közben az orosz csapatoknak e részét egyenesen belekergették a már Dobromil környékén állást foglalt németek ágyutüzébe.

Azokon az utakon és völgyekben, melyek Przemyslíg húzódnak, még ma is temetik a halottakat. A világháború egyik legborzalmasabb jelenetének mondják ezt az ütközetet a németek, akik pedig már Franciaországban és Lodz környékén sok véres ütközetet végigküzdöttek.

Harcaink

Strij körül

A nyugat-galiciai nagy áttörés után kárpáti seregeink szintén támadni kezdtek. Linsingen német gyalogsági tábornok serege, a melynek az Opor és Orava völgyében folytatott hősi küzdelméi még mindig élénk emlékeztetést nyújtanak, az oroszokat Kozivonál, majd Tuchlánál megverte és körülbelül ötezer foglyot és nagy hadianyagot vett el tőlük.

A menekülésszerűen visszavonuló oroszokat a Kárpátok északi lejtőin a Drohobic, Strij és Dolina vidéke közötti vonalon érték el csapataink és harcba bocsátkoztak velük. Az oroszok napról napra tért nyerő csapatainkkal szemben makacsul védekeznek, de a német, osztrák és magyar csapatok, melyek között sok honvédcsoapat is van, vállvetve buzgókodnak, hogy a végleges győzelmet számunkra biztosítsák. Mindennap újabb és újabb foglyoszállítmány érkezik.

Az oroszok ugyan már sik földön harcolnak és csapataink a meredek és sziklás, nehezen járható Kárpátokon már túl vannak.

POÓR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyors és biztosan ható ártalmatlan szer, ezépió, méjított, ar- és kővérősség és mindenféle bőrtüszítéskor ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Szaporították és kiadták az orvosokkal lelték kísérőivel.

Az olasz háború küszöbén

Olaszország követelései

A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből:

A „Berliner Zeitung am Mittag“ kopenhágai távirata szerint Luzzati, a volt olasz pénzügyminiszter a „National Tidende“ római tudósítójával közölte Olaszország követeléseit Ausztria-Magyarországgal szemben. Az olaszok e szerint követelik:

Azonnali megszállását az egész Trentinónak és Isztriának Triesttel, Pólával és Fiumével, valamint több adriai szigettel együtt, a dalmát parton levő tengerészeti állomások átengedését, lemondást a Szerbia ügyeibe való közvetlen vagy közvetett beavatkozásról, lemondást az Olaszország érdekei ellen irányuló balkáni politikáról, szabad kezet Olaszországnak a végből, hogy a Földközi-tenger keleti részén Törökország ellen érdekeit a hármass entente hatalmaival együtt megővje, végül szabad kezet a leendő békekongresszusra, ahol Olaszország fentartja magának, hogy Szerbia és Belgium ügyét támogassa.

Chiasso, május 20.

A semleges turini „Stampa“ római tudósítója a helyzetet úgy ítéli meg, hogy véglegesen a háború mellett szól minden jel. Róma politikai köreiből, az elmúlt napok izgalmai után, nagy nyugalom állt be. Ez a nyugalom annak a meggyőződésnek a következménye, hogy a háború bekövetkezése határozott tény lett.

Az egyetlen gondot ma már csak a szocialistáknak egész Olaszországban kilátásba helyezett tüntetése okozza.

A „Giornale d'Italia“ ma sürgős felhívást intéz a háború ellen még mindig tiltakozó szocialistákhoz és többek közt ezt írja: Ha Olaszország elszalasztja kihaszánlatlanul ezt az alkalmat, amikor Európa térképe átalakul, úgy bünrészesévé válik Ausztria-Magyarországnak, bünrészesévé válik saját teuton elnyomatásának és cinkosa lesz a zsarnokságnak.

Salandra beszéde a kamarában

Tegnap délután a legnagyobb ünnepélyességgel nyitották meg az olasz kamara történelmi ülését.

Amikor Salandra miniszterelnök felemelkedett székéből, halálos csönd fogadta. A padsorok tömve, izgatott kíváncsiság uralta az egész termet. A karzat is zsufolva előkelő közönséggel. A miniszterelnök benyújtja a kormány javaslatát a budget nélküli állam-nélküli államháztartásról és egy másik javaslatot a feltétlen kormányhatalom átruházásáról. A mikor már a formalitások el voltak intézve, a következő beszédet mondotta a miniszterelnök:

— Mi csak arra hivatkozhatunk, hogy Olaszország mindig a béke nemes misszióját teljesítette és ezen ideális, nemes cél kedvéért nemesak legszentebb nemzeti aspirációinak szabott szűk határt, hanem, — fájdalom! — túrta a tervszerű kísérleteket, a melyek az olasz jelleg elnyomá-

sára irányultak. Minden törekvésünk, minden elnézésünk azonban teljesen hiábavaló volt. Ausztria-Magyarország Szerbiához intézett ultimátuma egy csapással megsemmisítette hosszú évek keserves fáradozásait, amennyiben megsértette a Monarchiával való szerződésünket, elmulasztotta megkísérelni, hogy velünk egyetértve működjön, ugyanez a pusztító megállapodást közölje. Szándéka odairányult, hogy kárunkra megzavarja befolyási szféránkat a Balkánon, de legjobban megsértette egész szerződésünket betöltő szellemet azzal, hogy a világra rászabadította a legborzalmasabb háborút, megrontotta az európai egyensúlyt, amelynek biztosságát éppen a szövetség akarta megővni, hiszen éppen ezzel a céllal alakult. Főleg azonban azért okolható, mert ellenállhatatlan erővel felélesztette Olaszország nemzeti kiegészülésének problémáját. Ezen az uton ugyan tényleg vissza lehetne szerezni a szövetség elvesztett létjogosultságát, azonban a tárgyalásoknak a határait nemcsak az idő, hanem a méltóság is megvonta és ezeken túlhaladva, megsértettük volna országunk érdekeinek összességét és szeretett hazánk becsületét.

A szenatus a háború mellett

Róma, május 21.

A szenatusi intervencionisták a Monte Citorioóban értekezletet tartottak. Az értekezleten körülbelül hetven szenátor jelent meg. Elhatározták, hogy a szenatus összeültéig nagy agitációt fejtenek ki csoportonként és egyenként is az egyes szenátoroknál, hogy a szenatus egyhangulag vegye tudomásul Salandra jelenléteit és szavazza meg a kormány által kért összes költségeket.

Mikor kezdődik a háború?

Berlin, május 21.

Az utolsó órák eseményei jogossá teszik azt a feltevést, hogy a háboruspárti lapok jól ítéltek, amikor azt hangoztatták, hogy a Salandra-kormány már lekötölte magát az antántnak. A „Popolo Romano“ százezerszáma osztogatta vasárnapi számát, amelyben megírta, hogy Olaszország Ausztria-Magyarországgal szemben fölmondotta a szövetségi viszonyt és kötelezte magát arra, hogy május 24-éig megtamadjon Ausztria-Magyarországot. Ugyanezen lap közleménye szerint az olasz nagyvezérkar tisztjei Párisban és Londonban megegyeztek a követendő egységes katonai akcióra nézve. Az antánt a beavatkozásért az összes irredenta területek felszabadítását, az Adria uralmát, afrikai és ázsiai rekompenciáikat ígért. Hogy ezek az ígéretek milyen értékűek, arról Oroszországnak Szerbiával szemben való viselkedése után fölösleges nyilatkozni.

Egy tábort

látcső

megvételre keresetlik.

Cím a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 22. Szom. Róm. kath. Julia sz. Protest. Julia sz. Görög-orsz. máj. 9. Izaiás pr. Nap kel 4 óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor.

Időjárás. Enyhébb idő várható, legfeljebb nyugaton némi esővel. Sürgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvetté csapatok. Déli hőmérséklet 16° C.

Céltalan tudakozások.

Makó város katonai ügyosztálya a következőkre figyelmezteti a közönséget: A m. kir. honvédelmi miniszterium értesítése szerint a hadbavonult és a haretéren eltűnt egyének hozzátartozói köréből tömeges tudakozások érkeznek a wieni cs. és kir. hadilevéltár hadistatisztikai irodájához, a mely hivatal részéről a kért felvilágosítások meg nem tudhatók, mivel a csapatoktól beérkezett jelentések alapján csupán az eltűnés tényéről van tudomása. Az eltűnt katonai (népfőlkölő) egyének nevei az összes meglevő adatok feltüntetése mellett — a kiegészítő (népfőlkölő) parancsnokságok által az illetékes községi előjáróságokkal (polgármesterekkel) közöltetnek. Ezen kívül még felvilágosítás adására csupán a Budapest és Wienben alakult tudakozó irodák vannak hivatva. Más hatóságoknál való tudakozás tehát céltalan.

— Májusi eső. A pár napon át tartó tikasztó hőség, mely oly hirtelen köszöntött be, már-már kezdett elviselhetetlenné válni. Sőt a nagy hőség miatt aggódni lehetett a termésről. A gazdák erősen panaszkodtak az eső hiánya miatt. A föld annyira száraz volt, hogy azt munkálni nem lehetett és sok helyen a gyom elnyomni kezdte a veteményt. Már két nap óta erős borulatot tüntetett fel az ég, de az eső Makót és határát elkerülte, csak a környéken hullatta áldó esőjeit. Ma délután aztán bennünket sem került el az eső. A délutáni órákban megeredtek az ég esatornáit és pár órán át esett. A föld teljesen megázott. A levegő megtisztult és háló szakad fel a kedves májusi eső alkalmából az emberek közből, mert ez a májusi eső volt az igazi áldás.

— Halálozás. A Návay-családot súlyos gyász érte. Ma délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt Földeákon Návay Kornél földbirtokos, a család legidősebb tagja.

— A hadikölcsön jegyzése Makón. Makó város polgármestere hivatalánál ma is folytatták a hadikölcsön jegyzését. Az eredmény ma is igen szép, és ma még inkább el lehet mondani, hogy Makón a második hadikölcsön jegyzése fölülmulja az elsőt. Ma a következők jegyeztek: Tergulicza Péter 400, Tóth Sándor és neje 2500, Nagy János és neje 500, B. Papp Viktória 2000, Halasi Lőrinc 6000, Id. Balázs János és neje 4500, Id. Halasi István és neje 1200, Patkós Sándorné Siket Juliánna 2000, Horváth Antal 1000, Adók Anna 400, Mészáros Mihály 1000, Dudás Anna 4000, Mészáros Pál 200, Mészáros Etel

100, Mező Józsefné 1200, Gazdag Péter 400, Sárkány Ferenc 800, özv. Kiss Jánosné 4000, Szabó János és neje 2000, Dr. Gerő Géza 3000, özv. Hajdu Jánosné 4400 Putnoki János 1000, Paksi József 1000 koronát. A postatakarékpénztár utján jegyezték: Böresök Bálint és neje 300, Szabó József 2000, Joó Antal 1600, Rác József 3000, Nagy Sándor 1000 koronát.

— **Adakozás a katonai kórházakra.** A makói katonai kórházakra ma Kusz Ferencné, született Mágori Lidia 50 és Halasi István 20 koronát adományozott.

— **Veszélyes tőrugas.** Nagy János makói gazdálkodó, midőn

lovát a kocsiba akarta befogni, az úgy rugta oldalba, hogy egyik bordája eltört. A súlyosan sérült embert lakásán ápolják.

— **Megszűnt állatbetegség.** Kiskirályhegyes községben a veszettség megszűnt, miért is a hatóság megszüntette a forgalmi zárlatot.

— **A déli harctérre nem lehet utazni.** A délvidéki kormánybiztos rendelete folytán Makó város rendőrhatalmára értesíti a lakosságot, hogy a déli harctérre látogatás céljából utazók nem kaphatnak utazási igazolványt, aki ennek ellenére utazik, azokat letartóztatják és szigorúan büntetik.

Szerbia békét akar kötni a monarchiával

A szerbek küldöttségének csufos kudarca Petrogradban — Az oroszok a háboru befejezését siettetik

Mikor híre ment Szerbiában annak, hogy az oroszok és szövetségeseik Olaszországnak akarják adni a szláv lakta dalmát partokat, amiért a beugratott szerb nép Oroszország uszítására naivul a maga nagyságát álmódva, gyilkosságra vetemedett, majdan heneceggve fegyvert fogott: egy deputáció ment Petrogradba, melynek élén Sztójánovic volt miniszter és Belics tanár állott. Ez a deputáció elmondta az orosz politikusoknak, hogy a szerbeket nagyon sérti és izgatja az entente eljárása, hogy a délszláv érdeket föláldozza Olaszországnak, ami megsértése a nemzetiségi elvnek; majd elmondották, hogy a szerbek ennek valódisága esetén készek a monarchiánkkal békét kötni.

Az orosz külügyminiszter lapja, a „Bozsevia Vjedemoszti” ilyformán hálálkodik erre a fenyegetésre:

Oroszországnak arra van szüksége, hogy e háboru hamar véget érjen. Ezt Olaszország közbejöttétől várja. Olaszország a támogatást igaz, a kis délszláv népek kárára kéri, ezt pedig meg nem adni a nemzetiségi elv elvont eszméjéért, korlátoltság volna az orosz politika részéről.

A délszláv népek fölszabadításának eszméje csak jelszó volt egyesek ajakán.

Az oroszok nem igen támogatják a délszláv törekvéseket, mert ezek ugylátszik, megvannak elégedve a látszólagos osztrák járommal és nem hagyják eszerben a monarchiát az Olaszország elleni háboruban és Oroszország is egyáltalán nem köteles fölszabadítani a szlávokat.

Dalmácia szláv népe nem érdekli az oroszokat és az olasz járomtól csak úgy szabadítja föl, ha lehet.

Ha pedig Olaszország támogatását csak a dalmát szlávok föláldozásával nyerheti meg, ezt habozás nélkül megteszi.

Ami azonban külön a szerbeket illeti, tudják meg ők különösen, hogy a mostani nagy háborut a szerbek idézték fel. Miattuk ömlik

annyi vér, miattuk pusztul el az évszázados kultúra annyi kincse, lesz földönfutó annyi millió ember, ők idézték a világra a tömérdek átkot és könnyet.

A szerbek mindezek után ne nehezsék meg az entente helyzetét, melyet az általuk okozott tüzvész fenyeget. Ne beszéljenek olyan elvekről, amiknek semmi értelme sincs.

A szerbek már is összekuszáltak a kérdést kezdetben a macedóniai kérdéssel, most meg a délszláv kérdéssel hozakodnak elő.

Hallgassanak a szerbek, az élet kompromisszumokból áll és minden bármily vonzó formula sértő lesz, ha nem illik bele az élet szűk keretébe.

A kadetpárt lapja, a „Rjecs” pedig ekként bátorítja a szerbek póruljárt küldöttségét.

Neratov és Gulkijevics, a deputáció ama kijelentésére, hogy Szerbia végső erőfeszítésével ellenáll annak, hogy az entente Olaszországnak áldozza föl életérdekeit, hogy inkább külön békét köt a monarchiával azt válaszolták, hogy mindhiába, a háboru sürgős befejezése reményében a szerb érdekeket kénytelenek föláldozni Olaszországnak.

Szerbia ne ijesszesse Oroszországot azzal, hogy külön békét köt Ausztria-Magyarországgal, mert ez Oroszországot egyáltalán nem izgatja, ez a meggondolatlan lépés ugyanis elsősorban Szerbia pusztulását vonná maga után.

Biztosító Részv. Társaság,

melynek nagyobb biztosítási állománya van, tehát már jelentékeny jutalékjövédelmet nyújt, megfelelő képviselőt keres Makón.

Ajánlatok címezendők:

„Szeged, Postafiók 55”

Hereföld 100 hold kiadó Fritz Miksánál.

Höfer jelentése

Budapest, május 21.

A Közép-Galiciai arcvonalon a harcok tovább tartanak. Azokat az orosz osztagokat, a melyek a San szakaszon Sieniawától lefelé a folyó nyugati partján megtartották magukat, a folyón túlra vetették vissza.

Jaroslautól keletre a szövetséges csapatok nagyobb ellenséges erők egyes előretöréseit véresen visszautasítottuk. A foglyok száma emelkedik.

Csapataink Drohobictól keletre heves éjszakai harcokban rohammal bevették egy orosz állást és elfoglalták Neudorf helységet. Ez alkalommal 1800 oroszot elfogtak.

Kelet-Galiciában az oroszoknak a Dnyeszteren át intézett ellenoffenzíváját a Pruth-vonalon megállítottuk. Az ellenség áttörési kísérletei meghiúsultak, összes támadásait, a melyek a hídfő ellen irányultak, az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Kielcei vidéken vívott harcokban melyek helyenkint még tartanak. Eddig 4000 foglyot ejtettünk. Május 13-ika óta a foglyok száma újabb 20.000 emberrel emelkedett. E szerint május 2-ától számuk 194.000 ember.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

SZINHÁZ

Színházi műsor

Szombaton először „Ezüst pille” páratlan bérletben, vig operette.

SZULAMITH

Régi, ismerős akkordokkal telt meg az este a színház, kedves reminiscenciák leptek meg mindenkit. Ritka élvezetet nyújtott Kellen Rózsi rutinnal, művésziességgel előadott énekével. Torma gazdag hanganyagából ebben a szerepében sokat tudott jól felhasználni. Révész Ilonkát, Nádasynét, Komlóst kell még dicsőítően megemlítenünk.

A kar is kivette ma részét a sikerből, a mi elsősorban Hajsinek karmester művészi agilitásának köszönhető.

* **Pünkösdi előadások.** A színház igazgatósága a pünkösdi ünnepekre egyszerű darabokból állította össze a műsort. Vasárnap délután színe kerül Kálmán Imre gyönyörű operettje, a „Cigányprimás”, u mely már sok házat vonzott Makón. Este 8 órakor az „Ezüstpille” című vig operett kerül színe, a melynek szombaton lesz a bemutatója, és ez lesz a második előadása. A darabot Gábor Andor, a hírneves író fordította, és zenéjét Szirmai Albert, az ismert zeneszerző írta. Hétfőn délután fél négy órakor a nagy sikert aratott gyönyörű operett, a „Lengyelvér” kerül színe, a már ismert szereposztásban és remélhetőleg felt fogja hallgatni Nedbal Oszkár gyönyörű zenéjét. Este 8 órakor egy Makón rég nem játszott darab, a „János vitéz” kerül színe teljesen új betanulással. A címszerepet Sugár Gyula fogja játszani. Partnere

Révész Ilonka lesz, mint Iluska. A szép darabot már régen játszották Makón, és így előreláthatólag zsufolt ház fogja végig nézni az érdekes reprizet.

* **Ezüstpille.** Szombaton és vasárnap mutatja be a színtársulat a Vígsház nagyszerű műsor-darabját, az „Ezüstpille”-t, a mely a berlini és bécsi színházaknak műsorán is több mint 500-szor szerepelt. A darabot Gábor Andor, az ismert magyar író fordította ötletesen és ügyesen. Zenéjét Szirmai Albert, az ismert komponista szerezte. Oly melodikus és fülbemászó a muzsikája, hogy nemsokára már az egész város közönsége dudolgatni fogja. A darabnak a meséje oly ötletes és kacagtató, hogy felülmulja a „Jó éjt Muki” szövegét is, és a mi fő, nem frivol, és így a fiatal leányok is megnézhetik. A főszerepeket Révész Ilonka, Kellen Rózsi, Nádasyné, Sugár, Ujj, Rónai, Garay, Heltai, Komlós és Dormann játsszák. A darabot Nádaszy igazgató rendezi. A bemutató iránt már is nagy az érdeklődés és remélhetőleg zsufolt ház fog tapsolni az előadóknak. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

— Oh Marietta, már előre is köszönöm!

— Még ne köszönje!

— Ki tudja, sikerülni fog-e?

Most fekdjék le aludni.

— De maga itt maradjon ám, Marietta!

— Itt, itt, ne féljen semmit.

Márta nagy sirással ledőlt az ágya s nemsokára el is aludt.

Marietta virrasztott fölötte. A szobájától belülről jól beresztelte s így teljes biztonságban érezte magát.

Nemsokára őt is elnyomta az álm.

Egyszerre azonban halk nyikorgásfélét hallott és felriadt.

Ime, a szoba északi falában kinyílt egy titkos ajtó s azon egy férfi lépett be.

(Folyt. köv.)

Nyílttér*)

Alólirott, Berg Gerzsonné, szül. Radó Amália makói Liget-utca 43. szám alatti lakossal a makói Liget-utca 43. szám alatti üzletre vonatkozólag adásvételi szerződést köttem. Felkérem az eladó érdekelt hitelezőit, hogy követeléseik összegét 8 nap alatt nálam, vagy Dr. Nagy Sándor ügyvéd megbízottamnál bejelentésük, mert azontul minden szavattosságot magamtól elhárítok.

Erde Lajosné

Makó,

Liget-utca 55. szám.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Zeitler Rudolf és Társai gőzm. és jéggyár r.-t.

jégárszabása.

A mai naptól, visszavonásig, következő áron árusítjuk műjégünket:

50 kilón felüli vásárlásnál . . . 03 f.-ért.
12-5-50 ki óig való „ . . . 04 „
12-5 kilón aluli „ . . . 06 „

Kilónként, a malomban átvéve, vagy előjegyzés esetén házhoz szállítva.

Az igazgatóság.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:

Ideál-fogkrémet. A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okoskezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

A HÁBORU

fejleményeire ugyiszólván minden ember kíváncsi és megköszöntött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybehangzó. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akiknek már kora reggel az asztalán nevelés a „Makói Független Ujság” az napi száma ujságnál. Ujabb hírekkel telve — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy hasznosbérbe adni valója van, ezen közközzel

UJSÁG

meghossza a kívánt eredményt, mert elcsinosítván és megbízhatóságánál fogva Csanakvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden kité meggyőző az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albumá”-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a harcsterről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma” annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albumá”-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorssajtóján, Makón.